

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002894

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЛНУ ім. Івана Франка № 928 від 17.07.2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобко Марта Андріївна

2. Marta A. Bobko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-0925-4719

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 01-07-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13857

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 10.15.03

Тема дисертації:

1. Конституційно-правове забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу.
2. Constitutional and Legal Support for Ukraine's Integration into the European Union.

Реферат/анотація:

1. Дисертація є комплексним конституційно-правовим дослідженням феномену конституційно-правового забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу, спрямованим на визначення його змісту та вироблення науково обґрунтованих підходів до вдосконалення системи конституційно-правового забезпечення європейської інтеграції України з урахуванням досвіду держав-членів ЄС. У роботі сформульовано авторське розуміння сутності конституційно-правового забезпечення інтеграції держави до Європейського Союзу, визначено його структуру та основні елементи, а також обґрунтовано роль ключових конституційних інститутів у забезпеченні інтеграційних процесів. Система всіх засобів, конституційного (за змістом) характеру, необхідних для набуття Україною членства в Європейському Союзі та формування її суб'єктності як держави-члена ЄС, становить поняття конституційно-правового забезпечення європейської інтеграції України. Вона охоплює низку необхідних (безальтернативних) та факультативних (альтернативних) засобів, варіація яких визначається необхідністю конкретних кроків, зумовлених вирішенням головних проблем євроінтеграції суспільно-політичного, юридичного та культурного характеру. Головним засобом

конституційного забезпечення інтеграції є європейські інтеграційні положення, які закріплюють умови, межі та процедури передачі суверенних повноважень і водночас визначають конституційні обмеження такої передачі. Порівняльний аналіз практики держав-членів ЄС свідчить про різноманітність моделей конституційного забезпечення європейської інтеграції, що охоплює: а) попередні конституційні зміни перед вступом; б) адаптацію конституцій у процесі поглиблення інтеграції; в) тлумачення конституційних положень органами конституційної юстиції як правової основи інтеграції. Роль органів конституційної юрисдикції у конституційно-правовому забезпеченні інтеграції держав до ЄС проявляється через виконання ними двох функцій: інтеграційно-забезпечувальної (через тлумачення конституційних приписів і формування правових позицій, що уможливають участь держави в інтеграційних процесах, легітимують нові форми взаємодії з правопорядком ЄС; делімітаційної (розмежувальної) (встановлення конституційних умов та застережень щодо інтеграції, визначення меж передавання суверенних повноважень). За обов'язковістю застосування референдуму у процесі європейської інтеграції виокремлено такі його види: 1) обов'язковий референдум (виступає юридично необхідною умовою передання суверенних повноважень на наднаціональний рівень); 2) факультативний (використовується як додатковий засіб демократичної легітимації інтеграційних рішень); 3) референдум як складова загальної процедури внесення змін до конституції (коли інтеграційні питання стають предметом всенародного голосування у зв'язку з необхідністю внесення змін до Основного Закону). Подальший розвиток механізму конституційно-правового забезпечення інтеграції України до ЄС доцільно пов'язувати із запровадженням у тексті Конституції України спеціальних європейських положень (інтеграційних клаузул), що мають комплексно врегульовувати нормативні, інституційні та процедурні аспекти членства держави у ЄС. Аналіз конституційних повноважень Конституційного Суду України дозволяє зробити висновок, що із семи конституційних повноважень прямий (безпосередній) вплив на процес європейської інтеграції України можуть мати чотири із них: 1) вирішення питань конституційності законів та інших актів; 2) конституційний контроль щодо міжнародних договорів України; 3) офіційне тлумачення Конституції України; 4) надання висновку щодо законопроекту про внесення змін до Конституції. Інші три повноваження можуть здійснювати лише непрямий (опосередкований) вплив на процес європейської інтеграції України – через формування відповідних юридичних позицій органу конституційної юстиції. Інститут всеукраїнського референдуму у сфері європейської інтеграції України може виконувати різні функції залежно від його предмета та правової природи: установчу – у випадку внесення змін до розділів I, III, XIII Конституції України; легітимаційну – у разі винесення питання загальнодержавного значення щодо підтримки членства; або ж обмежувальну – як механізм «народного вето» щодо законодавчих рішень. Водночас його застосування має здійснюватися в межах конституційно визначеної моделі взаємодії безпосередньої та представницької демократії, не підміняючи парламентські процедури. Законодавче забезпечення інтеграції охоплює, з одного боку, адаптацію національного законодавства до *acquis* ЄС у межах переговорних розділів, а з іншого – формування інституційних та процедурних механізмів, які забезпечують системність і послідовність такого процесу. Відповідно, важливим завданням законодавчого забезпечення інтеграції України до ЄС є створення цілісної нормативної основи, здатної забезпечити ефективне функціонування інститутів публічної влади відповідно до принципів верховенства права, демократії та належного врядування, що становлять фундамент правопорядку ЄС.

2. The dissertation presents a comprehensive constitutional and legal study of the phenomenon of constitutional and legal enforcement for Ukraine's integration into the European Union. It aims to determine its substantive content and to develop scientifically grounded approaches to improving the system of constitutional and legal support for Ukraine's European integration, taking into account the experience of the EU Member States. The study develops an original understanding of the constitutional and legal framework for a state's integration into the European Union, identifies its structure and principal elements, and substantiates the role of key constitutional institutions in facilitating the integration process. The concept of the constitutional and legal framework for Ukraine's European integration encompasses the system of instruments of a constitutional nature necessary for Ukraine's accession to the EU and for the formation of its subjectivity as an EU Member State. It includes both necessary (indispensable) and optional (alternative) instruments, the combination of which is determined by the

measures required to address the principal societal, political, legal and cultural challenges of European integration. The principal constitutional instrument of integration is a set of European integration provisions establishing the conditions, limits and procedures for the transfer of sovereign powers while defining the constitutional constraints applicable to such transfers. A comparative analysis of EU Member States demonstrates the diversity of constitutional models of European integration, including: (a) prior constitutional amendments before accession; (b) constitutional adaptation during the deepening of integration; and (c) constitutional court interpretation as a legal basis for integration. The role of constitutional courts in the constitutional and legal framework for integration into the European Union is manifested through two functions: an integration-facilitating function (through the interpretation of constitutional provisions and the development of legal positions enabling participation in integration processes and legitimising interaction with the EU legal order) and a delimitation function (through the establishment of constitutional conditions and safeguards for integration and the determination of the limits of the transfer of sovereign powers). Depending on the degree of legal necessity, the following types of referendums in the context of European integration may be distinguished: (1) a mandatory referendum; (2) an optional referendum used as an additional instrument of democratic legitimisation; and (3) a referendum as part of the constitutional amendment procedure where European integration issues become the subject of a popular vote. The further development of the constitutional and legal framework for Ukraine's integration into the European Union should be associated with the introduction into the Constitution of Ukraine of specific European integration provisions (integration clauses) designed to regulate the normative, institutional and procedural aspects of EU membership. An analysis of the constitutional powers of the Constitutional Court of Ukraine leads to the conclusion that four of its seven constitutional powers may directly affect Ukraine's European integration process: (1) review of the constitutionality of laws and other legal acts; (2) constitutional review of international treaties; (3) official interpretation of the Constitution of Ukraine; and (4) opinions on draft constitutional amendments. The remaining three powers may influence the process only indirectly by developing relevant legal positions. The institution of the All-Ukrainian referendum in the sphere of European integration may perform different functions depending on its subject matter and legal nature: a constituent function; a legitimising function, where a matter of nationwide importance concerning support for membership is submitted to a popular vote; and a restrictive function, as a mechanism of "popular veto" regarding legislative decisions. At the same time, its application should remain within the constitutionally established model of interaction between direct and representative democracy and should not replace parliamentary procedures. Legislative support for integration encompasses both the approximation of national legislation to the EU acquis within the negotiating chapters and the establishment of institutional and procedural mechanisms ensuring the coherence of this process. Accordingly, an important task of the legislative framework for Ukraine's integration into the European Union is to create a comprehensive regulatory basis to ensure the effective functioning of public authorities in accordance with the principles of the rule of law, democracy, and good governance that constitute the foundation of the EU legal order.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Бобко Марта. Європейська інтеграція України в світлі конституційного права. Український часопис конституційного права. 2023. №2(27). С. 61-68. DOI: <https://doi.org/10.30970/jcl.2.2023.6>

- 2. Бобко Марта. Конституційно-правове забезпечення європейської інтеграції України в контексті концепції багаторівневого конституціоналізму. Український часопис конституційного права. 2025. №2(35). С. 77-85. DOI: <https://doi.org/10.30970/jcl.2.2025.5>
- 3. Бобко Марта. Референдум як конституційно-правовий засіб забезпечення інтеграції держави до Європейського Союзу. Український часопис конституційного права. 2025. №4(37). С. 116-124. DOI: <https://doi.org/10.30970/jcl.4.2025.7>
- 4. Бобко М. Ключові етапи конституційно-правового забезпечення європейської інтеграції України: до постановки проблеми. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXIX звітної науково-практичної конференції (2–3 лютого 2023 р.): у 2-ох ч. Ч. 1. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2023. С. 113-115. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/chast_1_final.pdf
- 5. Бобко М. Євроінтеграційні зміни до конституцій у державах-членах ЄС. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXX звітної науково-практичної конференції (7–8 лютого 2024 р.). Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2024. С. 107-109. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/maket_konferentsii_2024_02_07.pdf
- 6. Бобко М. Конституційно-правові засоби інтеграції до Європейського Союзу: поняття, сутність і досвід держав-членів. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXXI звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2025 р.). Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2025. С. 132-135. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/maket_konferentsii_2025_zmist_3.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U002552

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бориславська Олена Марківна

2. Olena M. Boryslavska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8338-0966

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57224005372; Web of Science Researcher ID: H-2177-2019; <https://scholar.google.com/citations?user=7VLEitcAAAAJ&hl=en>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчин Михайло Васильович
2. Mykhailo V. Savchyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9551-1203

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57219236924; Web of Science Researcher ID: JJC-1445-2023;
<https://scholar.google.com/citations?user=VJkQQbMAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подорожна Тетяна Станіславівна
2. Tetiana S. Podorozhna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0502-950X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57212404813; Web of Science Researcher ID: D-5112-2016;
https://scholar.google.com/scholar?hl=uk&as_sdt=0%2C5&q=Подорожна+Тетяна&btnG=

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобрин Володимир Степанович
2. Volodymyr S. Kobryn

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5876-4906

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57972035600;
<https://scholar.google.com/citations?user=dV2FLC8AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубас Вікторія Василівна
2. Viktoriia V. Dubas

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9918-8239

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=S6TD7PQAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Микієвич Михайло Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Микієвич Михайло Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна